

Teresa Forcades

Els reptes del

PAPA FRANCESC

**Moviments de renovació
a l'Església catòlica actual**

V I E N A
E D I C I O N S

ÍNDIX

Introducció	11
-------------------	----

PART I

Breu panoràmica de la situació actual

Algunes dades estadístiques	17
Expectatives obertes per la figura del Papa Francesc	25
Consideracions històriques: la renovació de l'Església sempre s'inicia des de baix	29

PART II

Espiritualitat i religió:

És possible una institució religiosa que no ofegui l'Esperit?

Quina mena d'institució és l'Església?	35
Església i democràcia: evolució històrica	41
Església i democràcia: situació actual	47

PART III

Anàlisi dels principals contenciosos oberts en aquest moment a l'Església catòlica

Religioses als Estats Units	53
-----------------------------------	----

Catòliques pel dret a decidir _____	65
Moviment We are Church / Som Església _____	77
Moviment Pfarrer-Initiative (Iniciativa dels rectors) _____	105
Moviment de catòliques ordenades com a sacerdots i com a bisbes _____	111
Moviment de capellans casats _____	131
Divorciats dins de l'Església _____	147
Moviments de cristians LGTB _____	161
Moviments de restauració que s'oposen a les reformes del concili Vaticà II _____	177

INTRODUCCIÓ

La responsabilitat dels membres de l'Església catòlica al moment històric actual passa, al meu entendre, perquè siguem capaços de reconèixer i confrontar amb la deguda diligència i coherència tres característiques de la nostra mil·lenària institució que són frontalment contràries a l'Evangelí: la connivència amb el poder, la misogínia estructural i el clericalisme. Com es pot observar consultant l'índex, no són aquests els únics temes de què tractaré, però sí que em semblen les pedres de toc de la necessària renovació eclesial.

L'Església catòlica té una missió al món que va molt més enllà d'aquests tres temes i ha d'afrontar uns reptes que van també molt més enllà. La seva missió passa per anunciar, amb la vida més que amb les paraules, l'obstinació de l'amor incondicional de Déu i el seu desconcertant desig d'estar amb nosaltres i de provocar-nos perquè siguem lliures.

Els reptes als quals s'enfronta l'Església al moment actual inclouen, entre d'altres, la instrumentalització del factor humà en les societats democràtiques i la persecució religiosa en les no democràtiques. No m'oblido de tot això. Però aquest llibre tracta de la necessària renovació eclesial i és per això que aquí la meva atenció se centrarà exclusivament en allò que considero incoherències greus. La llum estarà present a través de les persones que treballen de manera organitzada per superar aquestes incoherències. Quedi constància en aquesta introducció que la meva experiència d'Església passa per reconèixer-hi moltíssima més llum que simplement la que es deriva dels grups organitzats que lluiten des de dins en contra

de les nostres injustícies i incoherències internes. I quedi constància, així mateix, que també en aquests grups, com no podria ser d'altra manera, descobreixo ombres, i de vegades fins i tot més ombres que llum. Tanmateix, i malgrat això, aquest llibre és un homenatge a aquestes persones, a aquests profetes que sovint són incompresos tant dins com fora de la seva institució. La crítica interna, a l'Església i fora, no ha estat mai un exercici fàcil.

Després de l'obertura i l'accelerat *aggiornamento* ('posada al dia') que va significar el Concili Vaticà II (1962-1965) per a una Església que havia rebutjat pràcticament la modernitat i hi vivia d'esquena, hem experimentat gairebé mig segle de resistència al Concili, de reinterpretació de les seves intuïcions fonamentals, de conservadorisme, d'increment del centralisme i del control institucional, i de frenades. Els teòlegs de l'alliberament llatinoamericans, homes i dones, són qui més han sofert les conseqüències d'aquesta involució i qui més han aportat per superar la connivència amb el poder i apostar per una veritable «Església dels pobres». Les dones, i molt particularment les religioses, som qui més directament patim la misogínia i hi lluitem en contra. I el clericalisme el patim directament tots els fidels, i existeixen, com veurem, grups organitzats de laics i sacerdots també treballant per superar-lo.

El llibre s'estructura en tres parts i una conclusió. La primera part ofereix una breu panoràmica de la situació actual de l'Església catòlica romana (d'ara endavant Església-CR) i de les expectatives obertes pel Papa Francesc. La segona exposa també de manera breu els meus pressupòsits teòrics més rellevants a l'hora d'abordar el tema de la renovació eclesial. I la tercera, que és la més llarga, analitza un per un els moviments de renovació més actius avui en el si de l'Església. La meva aportació al debat té, així, un important element descriptiu, ja que aquests moviments eclesials crítics són sovint desconeguts o caricaturitzats. Juntament amb la descripció més objec-

tiva tant dels moviments en si com de la resposta que els està donant el Papa Francesc, exposaré també els criteris teològics que conformen el meu propi pensament referent a aquestes qüestions avui polèmiques en el si de la institució.